قره‌حصار) ، جمیل بك (بولی) ، نورالدین بك (مرعش) ، دوقتور عاصم بك (جانیك) ، حسین بك (قرقلرایلی) ، بحری بك (توقاد) .

مراقبه انجمنی

حکمت بك (استانبول) ، خالد بك (نیکده) ، رفیق اسماعیل بك (سینوب) ، کانی بك (منتشا) ، جلال بك (طربزون) ، عثمان بك (اسکیشهر) ، حاکم رضا بك (اسپارطه) .

راپورلری تدقیق انجمنی

ضیا کوهر بك (بیغا) ، حسین بك (العزیز) ، صادق بك (مرعش) ، رأفت بك (بروسه) ، بلال بك (سعرد) ، شریف بك (ادرنه) ، محمد امین بك (شرقی قره‌حصار)

بودجه انجمنی :

کاظم بك (آقسرای) ، عمر کامل بك (آرتوین) اسماعیل کمال بك (چوروم) ، صالح وحید بك (بوردور) ، توفیق بك (شرقی قره‌حصار) ، خواجه رفعت افندی (آنقره)، فائق بك (تکیرطاغی) .

تدقیق حسابات انجمنی :

مذیح بك (بروسه) ، عمر بك (آیدین) ، شکری بك (بولی) ، علی جمیل بك (طربزون) ، رجب زهدی بك (سینوب) ، امین بك (ارطغرل) ، خلیل حلمی بك (آفیون قره‌حصاری) .

رئیس — افندم انجمنلر انتخاباتی ختام بولمشدر.

[غازی حضرتلری آلقیشلر آره‌سنده بویوك نطقلرینی ایراد بیورمق اوزره کرسیٔ خطابتی تشریف بیوردیلر .]

غازیمزك تاریخی نطقلرینك خلاصه‌سی

غازی حضرتلری تاریخی نطقنه شو سوزلرله باشلادی : ١٣٣٥ سنه‌سی مایسنك ١٩ نجی کونی صامسونه چیقدم . »

بوندن صوکراده اوزمانکی وضعیت عمومیه‌یی بروجه‌آتی خلاصه ایتدیلر :

« — عثمانلی حکومتنك التحاق ایتمش اولدیغی دولتلر غروبی حرب عمومیده مغلوب اولمشدی . عثمانلی اردوسی هرطرفده انحلال حالنده ایدی وآغیر شرائط آلتنده بر متارکه عقد اولونمشدی . اوزون حرب سنه‌لری ملتی یورغون وفقیر بر حاله قویمش ، ملت ومملکتی حرب عمومی‌یه سوروكله‌ینلر ، یالکز کندی حیاتلرینی قورتارمق قایغوسیله فرار ایتمشلردی. سلطنت وخلافتی اشغال ایدن ، مترددی وحیدالدین ، یکانه اندیشه‌سی اولان شخصنی و تاجنی قورتاره‌بیله‌جکنی ظن ایتدیکی منفور بر طاقم تدابیره مراجعت ایتمکده، داماد فرید پاشا ریاستنده‌کی قابینه عاجز، حیثیتسز وجبین یالکز سلطانك آرزوسنه تبعیت ایلمکده و کندی اعضاسنك وحکمدارك امنیتنی کافل هروضعیته اویمقده ایدی . اردوسنك سلاح وجبخانه‌لری آلنمش وآلنمقده دوام اولونیوردی . ائتلاف دولتلری ، متارکه شرائطنه رعایته بیله لزوم کورمیورلر . دونمالری ، عسکرلری مختلف بهانه‌لرله استانبولده بولونیورلر . آطنه ولایتی فرانسزلر ، اورفه ، مرعش ، عنتاب انکلیزلر طرفندن اشغال اولونمش ، آنطالیه وقونیه‌ده ایتالیان عسکرلری ، مرزیفون وصامسونده انکلیز عسکرلری وار . اجنبی ضابط ومأمورلری و اونلرك آژانلری هرطرفده فعالیتده ... الخ نهایت ١٥ مایس ١٩١٩ده یعنی بوندن مبدأ اتخاذ ایتدیکمز تاریخدن درت کون اول یونان اردوسی ائتلاف دولتلرینك مساعده‌سیله ازمیره اخراج اولونیور . بوکا علاوةً مملکتك هرطرفنده خرستیان عناصر خفی و جلی خصوصی تمایلارینی تحقق ایتدیرمك وبوصورتله دولتی بر آن اول یقمغه چالیشیورلر . بوكا مقابل بو مدهش وضعیت قارشیسنده تورکیه‌نك هرطرفنده قرا کیا جمهوریتی ، طربزون مختاریتی ، مستقل بر کورد دولتی تشکیلی کبی اساس اعتباریله منطقوی مقصدلر تعقیب ایدن کوچوك تشکللر میدانه کلدی . شرقده ، ولایات شرقیه مدافعهٔ حقوق جمعیتی تشکل ایتدی . هرکس ، مقصدلرینه یالکز انکلتره یاخود فرانسه‌نك معاونتیله واره‌بیله‌جکنی ظن ایدیور وبونك ایچون معنوی وفکری بر پروپاغاندایی مناسب بولیورلردی . بوتون بو غروپلرك مرکزی استانبولده ایدی . بوراده الك متخالف استقامتده غروپلر ، حزبلر بربرلریله وبکدیکرینه قارشی چالیشیورلردی . بالخاصه بوتون بونلردن ملی مساعی ومجادله ایچون الك تهلکه‌لیسی ، پادشاهك ، صدراعظم داماد فرید پاشانك وبرچوق ذوات عالیه‌نك منسوب اولدیغی انکلیز محبلری جمعیتی ایدی . بوجمعیت انکلیزلره حقیقةً محب اولانلرك تشکیل ایتدیکی بر جمعیت دکلدی ، منسوبلری شخصی منفعتلری ایچون بو اسمی سپر یاپمشلردی . آشكار فعالیتندن بشقه بو جمعیت مجادلهٔ ملیه‌یی باصدیرمق ایچون آل آلتندن دخی چالیشیوردی . عثمانلی دولتنی پارچالامق ومحو ایتمك ایسته‌ین دشمن دولتلرك آرزوسی قارشوسنده ، تورك ملتی باشدن محروم ، بر قراکلق ایچنده‌کبی تماماً متردد بر حالده . ملت وقوعه کله‌جك حادثاته منتظر بر حالده فلاكتك وسعتنی ودهشتنی آکلامغه باشلایانلر کندی وضعیتلرینه وحسلرینه کوره خلاص چاره‌لری دوشونمکده... اردو آنجق اسماً موجوددر. بویوك قوماندانلر ، ضابطلر حرب عمومینك مشقتلری وآلملریله زبون ، قلبلری وطنك محقق انقسامی قارشوسنده قانامده . کوزلری اوکنده تجسم ایدن اوچوروم کنارنده برخلاص واسطه‌سی دوشونمکله بینلری پارچالانیور . ملت واردو پادشاه - خلیفه‌نك خیانتنه واقف دکلدر . عصرلردن بری تأسس ایتمش دینی وعنعنوی براعتقادله تخته واونی اشغال ایدنه صادق بولونیورلر . آزادقلری هرهانکی برخلاص چاره‌سنده کندیلرندن اول ، اولا خلیفه‌نك وسلطانك امنیتنی آرایورلر . مملکتك خلیفه‌سز وپادشاهسز قورتاریله‌بیله‌جکی فکری آکلایامیه‌جقلری برفکر حالنده ... عکسنی ادعا ایدنلرك وای حالنه ... بویله‌لری درحال دینسز ، وطنسز وخائن عدا ایدیلیور.

یرلشمش اولان ایکنجی فکر . غالب اولان بویوك دولتلردن برینك معاونتی اولمادن هیچ بر خلاص چاره‌سی اولمدیغی ایدی . بودولتلردن برینی اغضاب وتحریك ایتمك عمومجه بر جنت تلقی اولونیوردی . بو فکر ، یالکز خلقده دکل ، مدبرانده‌ده واردی . بونك ایچون وطنپرورلرك امیدلری اوچ احتمال داخلنده تبدل ایدییوردی :

١ — انکلتره حمایه‌سی ،

٢ — تورکیه‌نك تمامیتنی محافظه ایچون آمریقا حمایه‌سی ،

٣ — اولجه‌دنبری اولوندیغی کبی قسماً استانبول ایله مشترکاً قسماً محلی منافع تحتنده منطقوی تمایلر.»

رئیس جمهور حضرتلری ، وضعیت سیاسیه‌یی بوصورتله خلاصه ایتدکدن صوکره نطقلرینه دواملا اوچنجی اردو مفتشی صفتیله آناطولی‌یه چیقدقلرینی اول امرده امرلرنده سیواسده‌کی اوچنجی وارضرومده‌کی اون بشنجی قول اردولر بولندیغنی سویله‌مشدر. بوندن ماعدا دیاربکر وآنقره‌ده‌کی مجاور قول اردولره ومقامات ملکیه‌یه امرویرمکه ودها اوزاقده‌کی قوماندا مقاماتیله ارتباطده بولونمغه صلاحیتدار بولونیوردی [*] فقط صلاحیت وقدرتی کندیسی وقسماً بیله‌رك ویا بیلمیه‌رك دوستلری تأمین ایتدیلر . او ، کندی خط حرکتنی کندی کندیسنه تعیین و تقرر ایتدیرمشدی . بو امیدسز وضعیت قارشیسنده مصطفی کمال پاشانك فکری وطنداشلرینك کندن بوسبتون باشقه ایدی . او آکلامشدی‌که شیمدی‌یه قدار اولان عثمانلی امپراطورلغی ، سلطنت ، خلافت واستقلال آرتق معناسز برمفهوم حالنده قالمشلردی . آنجق برشی ممکندی . خارجاً تماماً مستقل وبوسبتون یکی بر تورك دولتی تأسیس ایتمك. بوپروغرامی تطبیق قرارینی مصطفی کمال پاشا ، استانبولدن حرکتندن اول ویرمش وصامسونده قره‌یه چیقار چیقماز تطبیقنه باشلامشدی . وظیفه پك مهمدی . رئیس جمهور حضرتلری بوندن صکره خلافت وسلطنته تماس ایدرك :

« عثمانلی حکومتنه ، عثمانلی پادشاهنه و مسلمینك خلیفه‌سنه عصیان ایتمك » لازم کلدیکنی سویله‌مش وبوغایه‌نك استحصالی ایچون تورك ملتنی و تورك اردوسنی‌ده عصیان ایتدیرمك لازم کلدیکنی علاوه ایتدکدن صوکره دوام ایتمشدر :

«— ملتك استقبالنده ووجدانده طانیدیغم وبالذات کندی وجدانمده بر ملی سرکبی طاشیدیغم ملتك ، بویوك تکامل استعدادیله متناسب بر حالده بوتون اجتماعی بنیه‌سنك تدریجاً تبدیلی ایجاب ایدییوردی . بو پك مشکل اولمغله براتر مجادله‌یه کیریشمك لازمدی . الك فنایی محو اولمقدی . فقط ، هیچ مقاومت ایدلمدیکی حالده دخی بوتهلکه واردی . فقط دوکوشه‌رك ، مجادله ایده‌رك أولمك ؛ هیچ اولمازسه شرفلی ایدی . حریتی غصب ایدیلن برملت نه‌قدر زنکین ومرفه اولورسه اولسون ، متمدن انسانیت نظرنده بر اوشاقدن دها آیی معامله‌یه لایق دکل . تورکك شرفی ، حیثیتی وبویوك و یوکسك قابلیتلری واردر . مستقبل هدفلرك درحال کاملاً اعلان واظهاری مناسب اولامازدی. چونکه بونلرك آكلاشامسی مشکل اولدیغی کبی مخالفتی آرتیرمه‌مق ایچون آنجق صره‌سی کلدکجه صفحه ، صفحه تطبیق واعلانی ایجاب ایدیوردی . »

مصطفی کمال پاشا نطقنه دواملا ، هدفه دوغری ایلرله‌دیکنی و کندیسنی آکلایامایان آرقداشلرینك بعض دونوم نقطه‌لرنده اونی تعقیب ایده‌مه‌یه‌رك ترك ایتدکلرینی سویله‌مشدر .

[بوراده برنجی جلسه تعطیل ایدلمش واون دقیقه‌لق براستراحتدن صوکرا ایکنجی جلسه عقد ایدلمشدر. غازی حضرتلری جلسه کشاد اولونجه نطقلرینه دوام بیورمشلردر .]

ایکنجی جلسه

مصطفی کمال پاشانك ایلك وظیفه‌سی اردو ایله ارتباط تأسیس ایتمکدی .

شرقی واورته آناطولیده وتراکیاده قادار اولان بوتون قوماندانلره وضعیت ایضاح اولونه‌رق ایقاظ ایدلدیلر . ازمیر اوکنده یونان قطعاتی قارشیسنده‌کی قطعاتله یکرمنجی قول اردو واسطه‌سیله تماس اولوندی. ائتلافیلر علیهنده وازمیردن قره‌یه چیقان یونانلیلره قارشی بر مقاومت تشکیل و تنظیم ایچون ملت ایقاظ اولوندی. مصطفی کمال پاشا تراکیاده برنجی قول اردو قوماندانلغنه خصوصات سائره میاننده : « فراغت کامله ایله ملتله برابر استقلال تامنی استحصال ایدنجه‌یه قادار چالیشه‌جغمه یمین ایتدم . آناطولی‌یی ترك ایتمه‌مك عزم قطعیسنده‌یم » دیوردی .

مقاومت تشکیلی ایچون ایلك تشبثات یاپیلدی . اول امرده یونانلیلرك مظالمندن شکایت ضمننده پادشاه و ائتلاف دولتلرینه تلغرافلر و پروتستولر یاغدیران اجتماعلر و میتینغلر عقد اولوندی . بونکله آل آله اولارق بالخاصه انکلیز محبلر جمعیتی و بوکا استناد ایدن پادشاهك حکومتی طرفندن عجز و مسکنت و قوتسزلك اعتقادلرینه قارشی مجادله‌یه کیریشلدی . ملتی ایقاظ ایچون بوتون مهم خبرلر بالخاصه یونانلیلرك ازمیرده یاپدقلری مظالم ، استانبول وقایعی بوتون ملت آره‌سنده نشر و تعمیم اولونویوردی . مصطفی کمال پاشا ، عسکری و ملکی مقاماته یازدیغی امرنامه‌لرده وطن محبتی وحیثیت ملیه‌یی قوتلی کلمه‌لرله نشر ایدییوردی. اجراآتنده ، درحال استانبول حکومتیله اختلافه دوشه‌جکنی ، مصطفی کمال پاشا پك اعلا بیلیوردی . بونك ایچون ملی حرکتك نفعی نامنه حرکات ملیه‌یی منفرد بر عسکری قوماندان صفتیله اداره ایتمه‌یوب بالعکس بواداره‌یی ، برقوهٔ تمثیلیه ایله تأیید ایتمکی مناسب بولدی . بونك ایچون مصطفی کمال پاشا ٢٠ - ٢١ حزیران ١٩١٩ کیجه‌سی آماسیاده ، ١٠ تموزده ارضرومده بر ولایات شرقیه قونغره‌سنك اجتماعی و متعاقباً هر ولایتك اوچ اعضا کوندره‌جکی سیواسده بر عمومی قونغره‌نك عقدی ایچون بربیانامه نشر ایتدی . بو بیانامه‌ده ملتك وظائف عالیه‌سی و استانبول حکومتنك کفایتسزلکی ایضاح اولوندی . مصطفی کمال پاشا عین زمانده یازدیغی برتحریراتده دیوردی‌که :

« آرتق استانبول آناطولی‌یه حاکم دکل تابع اولمق مجبوریتنده‌در . »

بو صره‌لرده استانبولده‌کی انکلیز قومیسری ، مصطفی کمال پاشانك ابراز ایتمکده اولدیغی فعالیتك اهمیتنی تقدیر ایده‌رك استانبول حکومتندن کری‌یه چاغیرلمسنی طلب ایتدی . داخلیه ناظری علی کمال بك، ٢٣ حزیرانده آناطولی‌ده‌کی مأمورین ملکیه‌یه یازدیغی برتعمیمده مصطفی کمال پاشانك عزل اولوندیغنی اخبار ، مشارالیهك فعالیتنی تنقید وکندیسیله تشریك مساعی‌یی منع ایدییوردی . [بوتعمیم عیناً قرائت ایدیلدی] بوتعمیم تأثیرسز قالادی . فقط مصطفی کمال پاشانك خصملری اویانمقده اولان حسیات ملیه‌یه قارشی کلمه‌دیلر .

اوچنجی جلسه‌ده

٣ تموزده اهالینك صمیمی تظاهراتیله قارشیلاندیغی حالده مصطفی کمال پاشا ارضرومه کلدی. مصطفی کمال پاشا ، آرقداشلرینی طوپلایارق کندیسنك استانبولجه عزل وتعقیب ایدلمکده اولدیغنی وبرابرنده چالیشمقده دوام ایتدکلری حالده کندیلرینك دخی معروض قاله‌جقلری تهلکه‌لری ایضاح و برابر چالیشوب چالیشمه‌مق حقنده قرار ویرمه‌لرینی طلب ایتدی . هیچ بریسی کندیسنی ترك ایتمه‌دی . مصطفی کمال پاشا اولجه اولدیغی کبی حرکات ملیه‌نك ریاستنده قالدی. عسکری ، ملکی مقامات کندیسنه ودعوای ملی‌یه صداقتلرینی تأیید ایتدیلر . دها مازنده ولایات شرقیه مدافعهٔ حقوق جمعیتی تشکل وارضرومده برقونغره عقد ایتمکه تشبث ایتمشدی . پك عظیم مشکلات دولاییسیله بو قونغره آنجق ٢٣ تموزده انعقاد ایتدی . بو میانده مصطفی کمال پاشانك استانبول ایله مناسبتی توضح ایتمشدی . پادشاه ، مصطفی کمال پاشایی تعطیل فعالیته واستانبوله عودته اجبار ایچون بر آی ناتله بره اوغراشدی . موفق اولامادی. مصطفی کمال پاشا ، الك نهایت ٨-٩ تموز کیجه‌سی استعفاسنی ویردی. بوندن صوکره بوسبوتون سربست اولمشدی. یالکز کندیسنه ووجدانه قارشی مسئولدی. یالکز ملتك محبته وبویوکلکنه امین ایدی . ٢٣ ایلولده ارضروم قونغره‌سی آچیلدی ومصطفی کمال پاشا قونغره‌نك ریاستنه انتخاب ایدلدی. قونغره اون درت کون دوام ایتدی وبعض اساسات تثبیت ایتدی . بو اساساته کوره ، بالجمله اقسام وطن بر کلدر. هرهانکی اجنبی اشغال وحاکمیتی رد وبونلره مقاومت ومدافعه فکری اظهار ایدلمکده ایدی . عثمانلی حکومتنك اهانتی حالنده بر حکومت موقته‌نك درعهدهٔ امور ایتمسی قونغره‌نك جملهٔ مقرراتندن ایدی . طوپلاناجق اولان مجلس ملی حکومت مرکزیه‌یی مراقبه ایده‌جکدی .

بوقرار ایله مهم برخطوه آتیلمش ایدی . فقط وضعیت هنوز تأمین ایدلمه‌مشدی . مصطفی کمال پاشانك توقیفنی امر ایدن استانبول حکومتندن باشقا دیکر تهلکه‌لرده باش کوسترمشدی . برچوقلری مصطفی کمال پاشانك وضعیت ممتازه‌سنی چکه‌میورلردی .

مصطفی کمال پاشا ، بومنافرتلری ، بومجادله‌لری ایضاح ایده‌رك دیورکه :

— افندیلر تاریخ ، بویوك ایشلرده مقتدر ، صارصیلماز و شدید بر رئیسك موجودیتی موفقیت ایچون شرط اولدیغنی آشکار برصورتده کوسترمکده‌در. هیچ بروقت بویله بحرانلی آنلرده استشاره‌لرله هدفه واصل اولونماز .

دردنجی جلسه

بعده رئیس جمهور حضرتلری ارضروم قونغره‌سنك مقرراتنه عودت ایده‌رك بو قونغره مقرراتنك بوتون مملکتده تعمیم واجنبی دولتلر ممثللرینه‌ده تبلیغ ایدلدیکنی سویله‌مشدر. عین زمانده مصطفی کمال پاشا ، صدراعظمی حرکات ملیه‌یه ایقاع موانع ایتمه‌مکه وبالعکس آرزوی ملی‌یی سیاستنه اساس اتخاذ ایتمکه دعوت ایدییوردی. ملت هرحالده یولنی بولاجقدی وموجودیتنی اثبات ایچون الك قیصه بر زمانده مجلس مبعوثانك طوپلانمسنی ایستیوردی . بعض مشکلاتدن وتهلکه‌دن صوکرا مصطفی کمال پاشا ٢ ایلول ١٩١٩ده سیواسه عودت ایتدی . دها أول سیواسه کلن وقوت وشدتله حرکات ملیه‌یی تشکیل ایده‌جکنی ظن ایدن بر فرانسز ضابطنك تهدیدکار بیاناتنه شو صورتله جواب ویرمشدی : « سیواسی اشغال ایتمك قولای دکلدر. فرانسه ویاخود باشقه بردولت تورکیه‌ده حرکات ملیه‌یی باصدیرمق ایسترسه ، بونك ایچون یکی آغیر وقانلی برحربی کوزه آلدیرملیدر . »

٤ ایلول ١٩١٩ده سیواس قونغره‌سی آچیلدی مملکتك هر طرفندن کلن اعضالر مشکلاتله التحاق ایده‌بیلدیلر . مصطفی کمال پاشا بعضیلرینك مخالفتنه رغماً ینه رئیس انتخاب اولوندی. اجتماعك بدایتنده پادشاهه تعظیمات تلغرافی یازمه‌یی موافق بولدی. ولایات شرقیه ایچون ارضرومده اتخاذ اولونان قرارلری بوتون مملکت ایچون قبول ایتدی. بونکله دول ائتلافیه‌یه قارشی بروضعیت آلنمش اولیوردی. زیرا ارضرومده مملکتك دول ائتلافیه طرفندن اشغالی موضوع بحث دکلدی . اولجه بوتهلکه ، ارمنیلر لهنه ملحوظ اولدیغی حالده سیواسده هر نوع اشغال ، مداخله وبالخاصه روم ویا ارمنی افتراقنی استهداف ایدن هرحرکته شدتله مقابله اساسی قبول اولنمشدر.

بوندن باشقه . آمریقا ماندامی مسئله‌سنك ، موجب اولدیغی مشکلات‌ده پك بویوکدی . بومسئله دها اول استانبولده‌ده موضوع بحث اولمشدی .

بشنجی جلسه

براوون اسمنده برآمریقان غزته‌جیسی سیواس قونغره‌سنه کلمش ومصطفی کمال پاشا طرفندن قبول اولونمشدی . مصطفی کمال پاشا آمریقا ماندامنه متعلق اولمق اوزره بالاخره خصما صیراسنه کچن خالده أدیب خانم ورأفت پاشا ، رؤف بك کبی ذواتك مکتوب وقونغره اثناسنده‌کی بیاناتلرینی وثائقه مستنداً ذکر ایتمکده‌در. بوتون خطیبلر آمریقا ماندامنك استحصالی لهنده ایدیلر . چونکه ، تورکیه‌نك خلاصنی آنجق اونده کوریورلردی . مذاکرات چوق اوزادی. مصطفی کمال پاشا نهایتنده تهلکه‌یی برطرف وقراری تأخیر ومسئله‌یه بالفعل نهایت ویره‌ن برقرار اتخاذ ایتدیردی. قونغره‌نك مذاکراتی ١١ ایلولده ختام بولدی . ١٢ ایلولده سیواس اهالیسنك اشتراکیله علنی برجلسه عقد اولوندی. قونغره ملی حرکت اداره‌سی ایچون بر هیئت تفریق وریاستنه مصطفی کمال پاشایی انتخاب ایتدی .

[بعده اجتماعه نهایت ویریلدی]

---

[*] مصطفی کمال پاشا آناطولی‌یه کندیسنی استانبولدن اوزاقلاشدیرمق ایسته‌ین خصماسی طرفندن کوندرلمشدی .

یاپدی ویازدی

نهایت ، آیلردن بری کمال تهالك وهیجانله بکله‌نن کون کلدی . غازی مصطفی کمال یکتا قهرمانی اولدیغی داستانی کندی دیلیله وکندی سسیله حکایه ایده‌جك! یالکز بر تورکك دکل هرهانکی برانسانك حیاتنده بوندن دها مهیج ، بوندن خارق العاده برحادثه تصور اولونه‌بیلیرمی؟ آنك ایچوندرکه ، دون ، مجلس قوریدورلرینی دولدیران متهالك کتله‌لر آره‌سنده محافل دیپلوماتیقه‌یه منسوب برچوق اجنبی سیمالرینه‌ده تصادف ایدیلیوردی. بونلر بر آز صوکره وقوع بوله‌جق بویوك واقعه ایله بزدن دها آز علاقه‌دار دکل ایدیلر . بونکله یالکز «مصطفی کمال» شاننك حدودلرمزی آشوب بوتون دنیایه استیلا ایتدیکی حقیقتی تبارز ایتمیور ، بونکله یالکز ملی مجادله‌مزك مظلم قالمش نقطه‌لرینه نفوذ مراقی تظاهر ایتمش اولمیور ، بونکله یاپدیغنی یازان یکانه قهرمانك ارائه ایده‌جکی امثالسز وعلوی منظره‌یی کورمك خصوصنده‌کی قلبی و مستثنا شتابك بوتون صمیمی رعشه‌لری حس ایدیلیوردی .

کرچه کرهٔ ارض اوزرندن کلوب کچن بویوك سردارلرك ، بویوك دولت رئیسلرینك و یوکسك فعل آداملرینك کندی خاطره‌لرینی یازدقلری کثرتله واقع اولان احوالدندر. لکن بونلر اونوعدن اثرلردرکه ، نهایت رسمی وقوری بر نوط ویاخود هرتورلو انسانی صمیمیتدن عاری بر عسکری وسیاسی مدافعه‌نامه ماهیتنی حائزدر و چوق دفعه اوقوندقدن صوکره انسانه « کاشکه بو بویوك آدام بوصوغوق شیئی یازماسه ایدی ! ... » دیدیرتیر .

غازی پاشا حضرتلرینك برچوق غیر قابل جرح جانلی وثائقدن چیقاروب اورته‌یه قویدیغی وایلك صحیفه‌لرینی دوندن اعتباراً بالذات اوقومغه باشلادیغی معظم اثر ایسه هرشیدن اول الك یوکسك برماهیت ادبیه وفکریه‌یی افاده ایتمکده‌در وهر اثرادبی کبی مؤثرینك بوتون قابلیت روحیه و تهیجیه‌سنی حامل بولونمقده‌در . آنك ایچون هر شیدن اول درین بر صمیمیت وثیقه‌سیدر .

غازی حضرتلری بو نقطهٔ نظردن بویوك فعل آداملرینك الك بختیاریدر . زیرا ، فعل ساحه‌سنده یاپدیغی بویوك ایشدن ینه کندی آلیله الك یوکسك حقیقت وکوزه‌للك عصاره‌سنی چیقارمانی بیلیور . الك خارق العاده رئالیته‌لری یاراته‌جق درجه‌ده مثبت اولان دهاسی بوندن هرکسه بر اخلاق وبرئه‌نرژی درسی ابداع ایده‌جك قدرده تفکر وتحسس قدرتی کوستریور .

غازی حضرتلرینك آدی تاریخك تونجدن لوحه‌لرینه یالکز امثالسز برقلنج آدامی ، امثالسز بر دولت رئیسی صفتیله دکل امثالسز برقلم وفکر آدامی اولارق‌ده قالاجقدر . دیه‌بیلیرم‌که ، بو دورك هر ساحه‌ده الك یوکسکی اولدیغی کبی قلم ساحه‌سنده‌ده الك یوکسکی اودر ! دون ، هربری برآتشدن اوق کبی قیویلجیملر صاچه‌رق قلبمزه صاپلانان وهرصاپلاندیغی نقطه‌ده یکی برهیجانك رعشه‌لرینی اویندیران او قوتلی ، اوشعشعه‌دار اولدیغی قدر ساده ووقور جمله‌لری بوراده مدعامزك بر اثباتی کبی ذکر ایتمك ، ایستردك . فقط بوکا حاجت قالدیمی ؟ بوکونلرده‌کی قونغره اجتماعلرینه داخل اولمق شرف وسعادتنه ایرمش اولان ذوات منبعك تا آغزندن آلدقلری بو یاراتیجی سوزلری داغیلیرلرکن مملکتك درت بر کوشه‌سنه کتورمیه‌جکلرمیدر ؟

یعقوب قدری

غارنیزون مانورلری

ارکان حربیهٔ عمومیه رئیسمز فوزی پاشا حضرتلری دون ازمیره کیتدی

ارکان حربیهٔ عمومیه‌مز رئیسی مشیر فوزی پاشا حضرتلری دون کیجه ازمیره حرکت ایتمشلردر . ازمیرده اجرا ایدیله‌جك غارنیزون مانورلرینه اوجوارده‌کی بر قسم بحری قوتلرمزده اشتراك ایده‌جکدر .

قونغره مرخصلری حمایهٔ اطفالی زیارته دعوت ایتدی

حمایهٔ اطفال جمعیتی فرقه کاتب عمومیلکی دلالتیله شهریمزه کلن قونغره مرخصلرینی مؤسسه‌لرینی زیارته دعوت ایتمشدر. مرخصلریمز جمعه‌دن ماعدا آرزو ایتدکلری کونلر ایچون کرك چوجوق سراینی ، کرك کچی ئورنده‌کی آنا قوجاغنی زیارت ایده‌جکلردر .

دارالفنون هیئتی دون شهریمزه کلدی

دارالفنون ادبیات فاکولته‌سی رئیسی کوپریلی زاده فؤاد ، فن فاکولته‌سی رئیسی حسنی حامد ، حقوق فاکولته‌سی رئیسی طاهر بکلر غازی حضرتلرینك نطقلرینی استماع ایتمك اوزره دون شهریمزه کلمشلردر . مومی الیهم عینی زمانده طب قونغره‌سی دولاییسیله برقاچ کوندنبری شهرمزده بولونان دارالفنون امینی دوقتور نشأت عمر بك افندینك بوراده بولونمه‌لری حسبیله معارف وکالتیله تماس ایده‌رك دارالفنون بودجه‌سنی تدقیق وانتاج ایده‌جکلردر .

ایتالیانك ادخالاتنده محسوس برتناقص واردر

روما ، ١٤ (آ . آ) — استفانی آژانسی بلدیریور : ایتالیاده ایلول آیی ظرفنده اخراجات ١,١٦٨,٣٨٨,٥٥٤ لیره‌یه وادخالات بر میلیار یوز اوتوز طقوز میلیون بشیوز یکرمی اوچ بیك یوز اوتوز اوچ لیره‌یه بالغ اولمشدر. بناءً علیه ایتالیا لهنه ٢٨,٨٦٥,٤٢١ لیره‌لك برفرق موجوددر. حالبوکه کچن سنه‌نك ایلول بلانچوسنده ٥٧,٦٨٥,٨٠١ لیره‌لك بر آچیق واردی. صوك طقوز آی ظرفنده‌کی اخراجات ایسه ١٠,٥٦٨,٠٧٧,٠٢٣ لیره‌یه وادخالاتده ١٤,٣٧٧,٠٢٤,٣٦٦ لیره‌یه بالغ اولمشدر. کچن سنه‌نك عینی آیلری ظرفنده‌کی اخراجات ٢٠,٠٦٦,٤٠٨,٦٧٦ لیره‌ت و ادخالات ١٣,١٩٠,٣١٤,٩٢٩ لیره‌ت ایدی . بوارقامه نظراً ١٩٢٦ سنه‌سنك ایلك طقوز آینه نسبتله ادخالاتده یوزده ٢١,٩ و اخراجاتده یوزده ١٣,٨ تناقص حاصل اولمش. فضلهٔ ادخالات ٦,٨٧٦,٠٩٣,٧٤٧ لیره‌دن ٤,٣٠٣,٧٤٥,٦٥٧ لیره‌یه تنزل ایتمشدر. بناءً علیه ادخالات فضله‌سنده ایکی بچق میلیون لیره‌لك بر تناقص موجوددر .

هندنبورغ حضورنده

برلین ، ١٤ (آ.آ) — رئیس جمهور هندنبورغ بین‌الملل عمله بوروسنك اجرا قومیته‌سی اعضاسندن آلبر طوماسی قبول ایتمشدر .

قره‌دکزده فورطنه‌دن اون آلتی کمی غائب

برلین ، ١٤ (آ.آ) — قره دکزده اخیراً ظهور ایدن شدتلی فورطنه اثناسنده اون آلتی کمی نابدید اولمشدر . فورطنه‌نك ساحللرده ایقاع ایتدیکی خسارات میلیونلره بالغ اولمقده‌در .

حاکمیت ملیه‌نك رومان تفرقه‌سی — نومرو ٨٢

اوجاق

محرری : آقا کوندوز

— های جیردن آغزیکزك آچیق قالدیغی برمعلم واردی ، دیدم ، ایشته اونی لیاقتسزلغندن دولایی بامضبطه نقل ایدییورلر .

بوسفر کوزلری‌ده آچیق قالدی . اینانمادیلر . بریسی دیدی‌که :

— بالعکس او ، دها بش سنه او کویده قالمسنی ایسته‌یوردی .

— ایسته‌یوردی ، ایسته‌میوردی ، اوراق اوراده قالمالی . ایکیسی بردن وحقیقی بر صفوتله معارف اداره‌سنه قوشدیلر . آکلاتدیلر . فقط اصرارنامه مضبطه‌نك قوتی ایکی مبعوثك نفوذندن داها چوقدی . مبعوثلره عربجه بیتلر اوقودیلر ، اوراقك کویده‌کی چوجوقلره یکی شرقیلر ، فرانسزجه تورکولر اوکرتدیکندن شکایت ایتدیلر . مبعوثلر دایاندی ، اونلر دایاندی . نهایت خیرخواه بر ذات مبعوثلرك قولاغنه فیصلدادی :

— افندم ، کیم سویله‌مشسه سویله‌مش . اوراق افندی بر آز لکه‌لنمش ، سیاسی برشیمی وارمش نه‌ایمش . بولوندیغی کوی اولجه عصیان ایدن منطقه جوارنده ایمش .. مسئله بو .

اوت مسئله بوایدی ، پلانی فضیلت بك اداره ایتمشدی . بسیط مکتب ، حکایه‌سنك نه فجیع براسباب موجبه‌سی اولدیغنی کوردیکزمی؟

∴

کونرله قوجاسنك کوزلرینه ایکی کیجه‌دنبری اویقو کیرمه‌دی . زری کندینی بیلمز برحالده قاریولاسنه اوزانمش ، مدهش بر حمانك آتشلری ایچنده یانیغین یاتیوردی . بردن‌بره کلن ، اسبابی هنوز معلوم اولمایان بو خسته‌لق قورقونج بر سیر آلمشدی . بوتون دوقتورلر یالکز مضطرب برتماشا ایله مشغولدیلر . کوزل قیزك بوفجیع سریلیشی قلبلرینی ازییوردی. اوچنجی کیجه آرتق اوراقه خبر ویرمك لزومی قطعیتله حس ایتدیلر . آنی برسینیر ضربه‌سی دیین دوقتورلرك آراسنده بر دقیقه خسته‌یی بیراقمایان حکمت بك صوك تشخیصی قویدی : مه‌نژیت !

کونر ئوپردی . محمدك خنجره‌سنه بر یومرو طیقاندی . قیش هنوز تماماً کچمه‌مش ، آنقره‌ده نه باغلرده مه‌نژیت تداویسی ! قاری قوجه بر سوز سویله‌مه‌دن بونلری دوشوندکجه چیلدیرمادقلرینه حیرت ایدییورلردی .

زری برآن بولوب دوداقلرینی قیمیلداتابیلسه‌یدی بلکه خسته‌لغك سببلرندن برینی بیلیردی . حالبوکه قیزك بایغین ویاری آکلاشیلیر سسی معین برقاچ کلمه‌دن باشقه برشی سویله‌میوردی . دوداقلری قیمیلدارکن کونر همن قولاغنی یاقلاشدیریور وقیصیق بر « اوراق » دن باشقه برسس ایشیده‌میوردی . صوکره طاوانه دیکیلمش دومانلی کوزلر قیپردامادن باشقه برضعیف سس تتره‌یوردی : آغابك .. فقط الك چوق تکرر ایدن ندیم جعفرك آدیدی . ندیم جعفر اسمی حمانك مرکز ثقلتنی تشکیل ایدییوردی . حکمت بك :

— صایقلامالر برمعنا افاده ایتمز ، دیدی . مهم اولان تداوی مسئله‌سیدر . بو نفیس وازو چاتلامشدر ، نه‌دن چاتلادیغی صوکره دوشونوله‌جك ایشدر ، شمدی تعمیرینه باقالم .

اوراقه خبر ویرمكده بر مسئله اولدی . بونی مکتوبله بیلدیرمك ، اوراق‌ده چیلدیرتمق دیمکدی ، ایسته‌نیلدیکی قادار یوموشاق ودولامباجلی یازیلسین ... اوحالده نه یاپالی؟

محمد :

— بن کیده‌رم ، دیدی . تصادفاً اورایه اوغرامش اولورم . زری‌نك براز راحتسزلغندن بحث ایده‌رم ، کلمك آرزوسنی کندیسی اظهار ایتسین .

بوقراری بکا بیلدیردیلر . بن دیکمندن کچی ئورنه نقل ایتدم ومحمدك وظیفه‌سنی آلدم . دردنجی کیجه‌نك یاریسنده ، خسته‌نك اوطه‌سنه بتیشیك کوچوك صالونك برقاناپه‌سنده اوزانمشدم . براز دالمق اوزره ایکن صارصیلدم . کوزلریمی آچدیغم وقت ایشیغك آلتنده کونرك صاپ صاری چهره‌سنی کوردم . قورقو واندیشه ایله فیرلادم. عجبا خسته داها آغیر بر تهلکه‌یه‌می دوشدی؟

— نه وار ؟ نه اولویور کونر .

بالموملاشان قادین بکا بر کاغد اوزاتدی .

— بونی اوقو مسئله‌یی آکلارسك .

اوچ صحیفه‌لك مکتوبی لامبایه طوتدم . بو مکتوب زری‌نك آووقاتندن کلمشدی . یاواش بر مجله اسلوبیله باشلایوردی . بوکونه قادار عرض تعزیت ایده‌مه‌مش . الله زری‌یه عمر ویرسینمش . بوده نه‌سی دیه دقتله اوقومغه باشلادم . آووقات زری‌نك هرشیئه واقف اولدیغنی ظن ایدییوردی . حالبوکه هیچ بریمزك اولاندن بیتندن چوب قادار خبریمز یوقدی . الده ایتدیکی بر اوروپا غزته‌سندن ترجمه ایتدیردیکی تفصیلاتك خلاصه‌سنی نقل ایتمش . غزته‌نك افاده‌سنه نظراً نهاوند ایش آرقداشی وعزیز دوستی ندیم جعفر نامنده برسوریه‌لی ایله اورایه کلمش ، بریچوق آیدنبری باقاراده مهم پارا غیب ایتمش . مملکتندن متمادیاً پارا چکمش . صوك کیجه راحتسز اولدیغی ایچون اویونه کلمه‌مش ، فقط دوستی ندیم جعفر غیرمعین بر قره‌دی آچمش . ندیم جعفر چیلغین براوینایشله آچیلان قره‌دی‌یی ئوده‌نمیه‌جك بر یکونه چیقاردقدن صوکره اورتادن غیب اولمش . مسئله اوتلنده یاتان نهاونده بیلدیردیکی زمان استانبولده‌کی آووقاتنه برتلغراف یازارق درحال ئوده‌نمسنی بیلدیرمش . تلغرافی مؤسسه‌نك مدیرینه ویرمش . هیچ متأثر کورونمیورمش . ایرتسی کونی آلنان جوابده پارانك کوندرلدیکی ، فقط ایسته‌نیلان یکوندن اون اوچ بیك لیرا نقصان اولدیغی وتاماملامانك امکانسز بولوندیغی بیلدیریلیورمش . برایکنجی تلغرافله همشیره‌مه یازیکز دیمش . جواب آلنوب آلنمادیغی مجهول ، منفی جواب آلنمش اولاجق‌که صباحه قارشی ایشیدیلان سلاح سسلری ، کنج قوماربازك متباقی مبلغی حیاتیله ئوده‌مش اولدیغی آکلاشیلمش .

آووقاتك بومکتوبی فرنك غزته‌سنك نقصان نشریاتنی تصحیح ایدییوردی . آچیق کوز آووقات مکتوبنده دییوردی‌که ، خانم افندی ، کوندردیککز الماس پاکتنی آلدم ، نقده بالتحویل درحال نهاوند بکه کوندرمکی چوق آرزو ایتدم .

مابعدی وار